

კვირა 21 მარტი

ფასი 10 კპ.

შაშრავი

№ 12 — სალამური

ყოველ-კვირიული იუმორის ჟურნალი.

რედაქტორი. ვაჰ ცხოვრების უკუღმართობავ! ყველა შესტრფის გაზაფხულის მშვენიერებას, მხოლოდ მე, მე უნდა ვიტრო!

ვითომ-ქეთევან ლეონიძის და ვითომ-ლევიან ხიმ- შიაშვილის ვითომ-გასამართლება.

(საბავშვო გასართობი 2 მოქმედებათ)

საქორთა წინასწარი განმარტება ქვემოთ დაწერილის გასაგებათ. მაცურებელი ერთსა და იმავე დროს უნდა იმყოფებოდეს ბარბაროსულ მწვინდმეტე საუკუნეში და განათლებულ მეოცე საუკუნის დასაწყისში. როცა ბრალდებულთა და მოწმეებს შეხვდავს, XVII საუკუნეში უნდა გადახტეს, ხოლო როცა მოსამართლეებს, ნაფიც მსაჯულებს, ბრალმდებელსა და ვეკილებს წაასწრობს თვალს, მყის მეოცე საუკუნეში უნდა ამოჰყოს თავი. თუ ვინცოცაა, თვალდახუტული ან ბრმა მაცურებელი უსმენს ყველსავე, რასაც სცენაზე ლაპარაკობენ, იგი ადვილათ დასკვნის, რომ ყველა მომქმედნი პირნი, როგორც ბრალდებულ-მოწმეები, ისე მსაჯულნიცა და ვეკილებიც არც თუ იმდენათ გასცოლენ შა-აბაზის ხანს.

მოქმედება I

ვითომ თავმჯდომარე. ბოქაულო! ბრალდებულნი და მოწმეები გამოცხადდენ?

ვითომ ბოქაულო. დიალ! მხოლოთ...

ვითომ თავმჯ. (აწვეკტიკებს) ბრალდებულნი და მოწმეები გამოცხადდენ?

ვითომ ბოქ. მოწმეები ყველა არ...

ვითომ თავმჯ. (აწვეკტიკებს) მე თქვენა გკითხავთ, ბრალდებულნი და მოწმეები გამოცხადდენ მეთქი?

ვითომ ბოქ. ზოგიერთი მოწმეები...

ვითომ თავმჯ. (აწვეკტიკებს) მოითმინეთ, ბოქაულო! მიპასუხეთ შემდეგ კითხვაზე: ბრალდებულნი და მოწმეები გამოცხადდენ?

ვითომ ბოქ. ბრალდებულნი გამოცხადდენ, ხოლო...

ვითომ თავმჯ. (მრასხანათ) გაჩერდით! ბოქაულო, ბრალდებულნი და მოწმეები გამოცხადდენ-მეთქი? მიპასუხეთ: დიალ-თქო!

ვითომ ბოქ. დიალ!

ვითომ თავმჯ. მოწმეები ყველანი გამოცხადდენ?

ვითომ ბოქ. გამოცხადდენ: გოგია დიაკვ...

ვითომ თავმჯ. (აწვეკტიკებს) მე თქვენა გკითხავ, ყველა მოწმეები გამოცხადდენ-მეთქი?

ვითომ ბოქ. არ გამოცხადდენ: შაი-აბაზი...

ვითომ თავმჯ. (სასტაკათ) ბოქაულო, მოითმინეთ! როცა მე გკითხო: „ბოქაულო, ყველა მოწმეები გამოცხადდენ“- თქვენ მიპასუხეთ: არა-თქო! ბოქაულო! ყველა მოწმეები გამოცხადდენ?

ვითომ ბოქ. არა!

ვითომ თავმჯ. რამდენი მოწმე გამოცხადდა?

ვითომ ბოქ. (თითებზე ითვლის) გოგია დიაკვანი, სვიმონ ლიონიძე...

ვითომ თავმჯ. (მოკითხვანათ) რამდენი მოწმე გამოცხადდა? მიპასუხეთ - ექვსი-თქო!

ვითომ ბოქ. ექვსი.

ვითომ თავმჯ. დაშისახელებ!

ვითომ ბოქ. სვიმონ ლიონიძე, გოგია დიაკვანი,

მოხუცი დედაკაცი, შანშიაშვილი წვერებს იწებებს და ისიც მალე გამოცხადდება...

ვითომ თავმჯ. (საქველურის კილათი) ისკანდერ-ბეი და არა შანშიაშვილი! (ვითომ-აღივანს) მდივანო! რა მიზეზის გამო დააკლდენ მოწმეები?

ვითომ მდივ. უწყება ყველას ჩაბარებული აქვს. მისი უდიდებულესობა შაი აბაზი სეკტინგ-რინკსე ბრძანდება, კრილოვის ქუჩაზე. გოგრიან ციგით დაგორაობსო. ესტატე და როინ არტისტული საზოგადოების თეატრში წავიდნენ, ფარსი უნდა ვნახოთო. ბევრი ვეშტაკიც, აქ უფრო ისიამოვნებთ-მეთქი, მაგრამ არ დაშიჯერეს. ზაზა მთვრალი გახლავთ, ხოლო მისმა უმადლესობამ, შაის ასულმა ფაიხომე არ ინება მობრძანება. ასე ბრძანა: გ. რობაქიძის შემდეგ მე არავის თამაში არ მომეწონებაო.

ვითომ თავმჯ. ბრალდებულნი! (დრამა-სენს ვასათ) თქვენ სრული უფლება გაქვთ, პასუხი არ გასცეთ იმ კითხვებს, რომელსაც აქ მსაჯულნი, ბრალმდებელი და ვეკილნი მოგაწოდებენ გაიგეთ? თქვენ შეგიძლიათ სრულიად დაჩუმდეთ და არა უპასუხოთ რა მსაჯულებსა და ვეკილებს. ამის უფლებას თქვენ გაძლევს კანონი. ასე რომ სრულიად კანონიერი იქნება, თუ თქვენ პასუხს არ გასცემთ აქ მოწოდებულ კითხვებს, რადგანაც ჩვენი კანონი ბრალდებულებს ნებისა გაძლევს მსაჯულებისა თუ სხვ ს ვისმე კითხვებზე ღუმლით უპასუხოთ. მაშასადამე, თუ მოისურვებთ, თქვენც შეგიძლიათ ისარგებლოთ თქვენი უფლებით და არაფერი არ უპასუხოთ შემკითხველებს. (ვითომ-აღივანს ხიმშიაშვილს) ხიმშიაშვილო! თქვენ ბრალი გედებათ, რომ შეიყვარეთ თქვენი მეგობრის ცოლი და სცხოვრობდით მასთან ქურდულათ, გაუმხელელათ იმ დროს, როდესაც მთელი საქართველო უადრეს პოლიტიკურ გასაქირს განიცდიდა. დამნაშავე ხართ თუ არა?

ვითომ-აღივანს. მე, რასაკვირველია, მმმუ*...

ვითომ ბრალმდებელი. ბ. თავმჯდომარე! გთხოვთ ბრალდებულ ხიმშიაშვილის სიტყვები ოქმში შეიტანოთ!

ვითომ მდივ. (ოქმში შექვს).

ვითომ ბრალმდებელი ხიმშიაშვილო! თქვენ ძალიან, ძალიან გიყვარდათ ქეთევან ლიონიძისა?

ვითომ ხიმშიაშვილი. მე, რასაკვირველია, მიყვარდა...

ვითომ ბრალმდებელი. (თავისთვის) საბრალო! (ვითომ ხიმშიაშვილს) მერე რათ არ გაუცხადეთ თქვენს მეგობარს სვიმონ ლიონიძეს. ან იქნებ, თქვენ დარწმუნებული იყავით, რომ ასეთი გამჟღავნებით თქვენ სამშობლოს საქმეს შეაფერხებდით?

ვითომ ხიმშიაშვილი. მე, რასაკვირველია, თუ რამე დანაშაული მიმიძღვის, ეს სოციალ-დემოკრატების ბრალია და არა ჩემი. სოციალ-დემოკრატებ-

* აი სად იჩინა თავი პერიშკევიჩის ნათესაობა! ეშმაკი.

მა, რასაკვირველია, მე ბევრი ჩირქი მომცხეს და, რასაკვირველია, მე სხვისი, რა ჰქვიანა, მსხვერპლი გავხდი.

I ვით. გექილი. გთხოვთ ოქმში აღნიშნოთ ბრალდებულის მიერ წარმოთქმული სიტყვები.

ვით. მდივ. (ოქმში აღნიშნავს).

I ვით. მსაჯულა. მიღედი ქეთევან! მე გავკადნიერდები და გკითხავთ: როდესაც თქვენთან შემობრძანდა მისტერ ხიმშიაშვილი და თქვენი მეუღლე ს, ლორდ სვიმონ ლიონიდის სამაქესტე, შაის მიერ დაკავების ამბავი მოგახსენათ, რა სიტყვებით შეხვდით ამ ამბავს?

ვით. ქეთევან. თავი დამანებეთ, თავ. ნიკო! რა დროს მასხარაობაა? მე დღეს პრესაში ვთამაშობ. მის მაგიერ, რომ დამეხმაროთ, თქვენ ხელს მიშლით, გამეორებთაც არ მაცლით!

I ვით. მსაჯულა. Pardon, მიღედი!

(ფარდა ეღვასავ სწრაფად ეშვება, თითქოს რაიმე სპარტეინოს სურათის სანქარით დაფარვა სურდეს).

მოქმედება II

ვითომ-კამათი.

(სტენოგრაფიულად სისწორით)

ვით ბრალდებულას სიტყვა. ჯოჯოხეთო და ძალნო ჯოჯოხეთისანა! გამუსრული საქართველო და შენადგურებული სამშობლო! გავინებული გრძნობა და შეგმირული პატიოსნება! (ტაში) ბ. ნაფიცნო მსაჯულნო! იმ დროს, როდესაც სამშობლოს საუკეთესო შვილი შეთქმულებას ამზადებდენ. რათა დაეხსნათ სამშობლო, რომელიც აგრე უწყალოთ გამუსრა შა-აბაზმა, ესენი, ბ. მსაჯულნო, (ბრალდებულებს უთითებს) მიემგავსენ დამყაყებულ ქაობის ბინადარ გველ ბაყაყთა და ქვეწარმავალთა, შესტოპეს გარყვნილებისა და ავ ხორცობის მორევი და ფარულათ (ოი, ვათახსი ება! თითქო გაუმხელელ სიყვარულსაც სიყვარული ეწოდებოდეს და არა ყოვლად ზნე დაცემული მრეშობა! დიად, ფარულათ დემშვენ მორევის ფსკერში სადაც ყოველნი ქვემძრობნი და ჯოჯონი გაიხადეს დამსწრეთ თავის უნამუსობი სა! (მხურფაჟე ტაში) ამათ, ბ-ბო, დაღუბეს მამული, ერთ თვალის დახამხამებაში დაამსხვრიეს, დაღეწეს, მტკრათ აქციეს დიდებული შეთქმულება, რომელსაც საუკუნოების ტანჯვა-წვალებიდან უნდა დაეხსნა ქვეყანა. (გააფთრებულად ტაში). ოჰ, რათ არა მაქვს საყვირი, რომ ჩაებერო და ვაუწყო ქვეყანას: აქ შემოკრბით! იხილეთ მამულის გამყიდველნი. რათ არა მაქვს დავი და ნაღარა, თოფი და ზარბაზანი, რომ ასეც ძლიერათ შევარყო ჰაერი და გავაყრუო ყურნი აქ ბრძანებულთა! (გაანხლებულად ტაში) ბ. ნაფიცნო მსაჯულნო! შეხედეთ ამთ! (ბრალდებულებს მიუთითებს) თქვენს წინაშე სხედან ჯაშუშნი! გაამართლეთ ჯაშუშნი! (საერთო აღტიხება. სმები: ვაჰ, ვაჰ! დაუსრულებელი ტაში.)

I ვით. გექილის სიტყვა. ბ მოსამართლენო და ნაფიცნო მსაჯულნო! დაბადების დამწერს რომ აეწერა ის, რასაც მე აქ ჩავდივარ, ასე გამოხატავდა: „და შეუჯდა საშას ეშმაკი, და რქვა მას: ჰოი ალექსანდრე, აღმზრდელი ყრმათა ქართველთა! დაუტევე საქმენი შენნი ძნიადნი ფრიად, და მოიღე ჯოხი უბრალო, და შეგექე ჯოხსა მას ზედა, ვითარცა ტაიქსა ზედა სწრაფმავალსა, და ივლტოდე სივლტალიათა ყრმისათა და ღლიდ ჰყოფდე ხმითა დიდითა: ესე არს ტაიქი და არა ჯოხი! და ისმინა საშამან ეშმაკისა, და დაუტევა საქმენი ყრმათა აღზრდისანი და შეიქნა თვით ვითარცა კრმაი იგი, რომელსა აღზრდიდა, და ჰქმნა ყოველი, ვითარცა რქვა მას ეშმაკმან. და იცინოდის ყოველნი, რომელნი ნახვიდის მას მჯდომარესა ჯოხსა ზედან. და იყო იგი წლისა იცდა მეთ-შვიდმეტისა.“

გთხოვთ გაამართლოთ ბრალდებულნი,

სიტყვა ვითომ თავმჯდომარისა ვითომ-ნაფიც მსაჯულთა მიმართ.

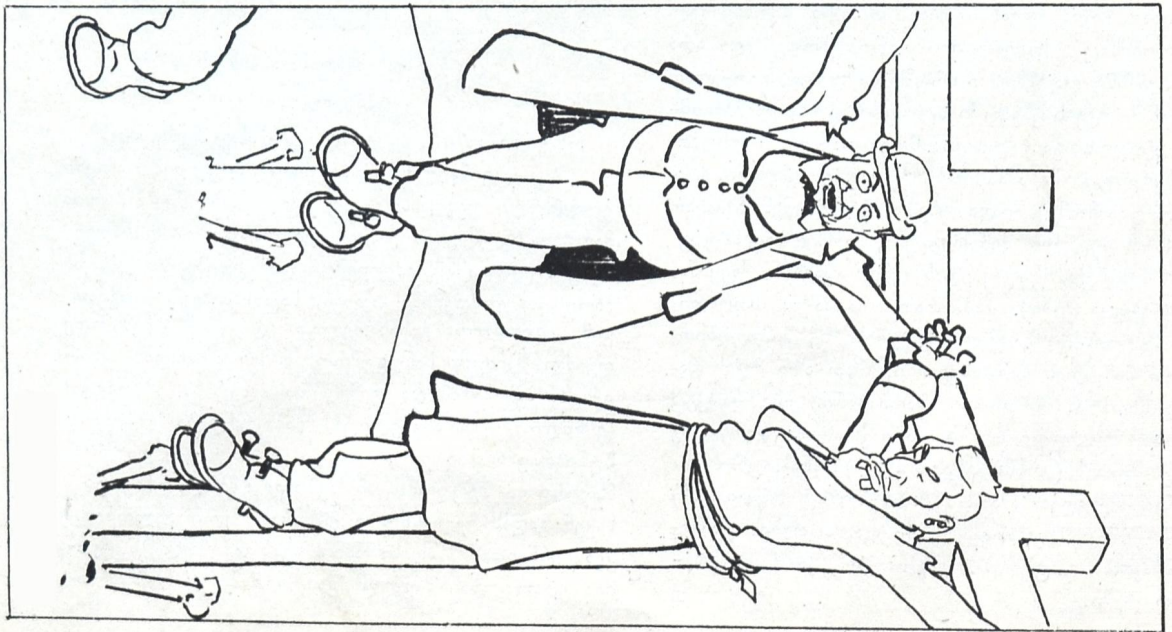
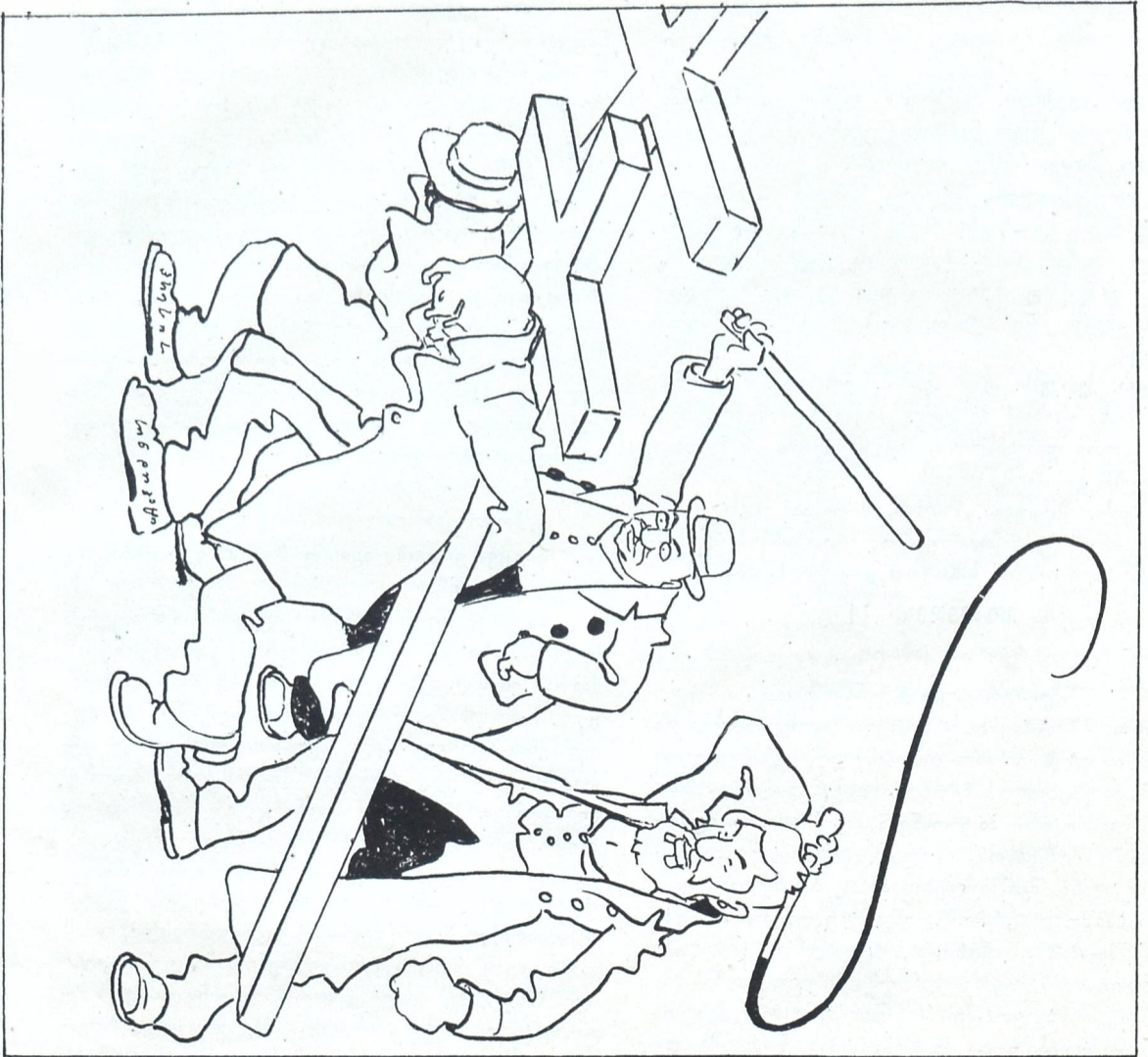
ბ. ნაფიცნო მსაჯულნო! უკვადემა რუსთაველმა სიტყვა: „არა მართებს ყვაფსა ვარდი, ვირსა რქანიო,“ მაგრამ ეს სიტყვები აქ მოსატანი არ არის! დაივიწყეთ, ბ-ბო ისინი, როგორც მე დაივიწყე. ნუ მოიგონებთ აგრეთვე იმავე მგონის ბრძნულათ თქმულს: „თუ ყვაფი ვარდა იშოვნის, თავი ბუღბული ჰგონია.“ ვე თქვენ ოდნავაც არ შეგეხება და მგონი, არც ჩემს მდგომარეობას შეეფერება. გახსოვდეთ, რომ თქვენი მსჯავრი იქნება მსჯავრი არა მართო თქვენი, არა მართო აქ დამსწრე საზოგადოებისა, არამედ მთელი ერისა, მთელი ქართველი ერისა! გახსოვდეთ, რომ თქვენი განაჩენი საშვილიშვილოთ აღნიშნება ქართული კულტურის განვითარების მატრიანეში და თქვენი ბრძნული მსჯავრი სახელმძღვანელო მაგალითათ დაედება მომავალ საქართველოს მართლ-მსაჯულების ქურუმთ.

ფარდა სირცხვილისაგან იწვის.

ეპილოგი.

ნაწ. ვეტი გაზ. „დრეკის“ მოწინავე წერილიდან. „...ვინაიდან ეს პირველი შეცოდებაა ჩვენი ეროვნული ფემიდასი. თუ არ დაივიწყებთ, რომ მართლმსაჯულების ქართველი ღმერთა ერთ საუკუნეზე მეტია, რაც იძულებით დამუნჯებული იყო და მხოლოდ რამდენიმე თთვეა, საცო იხიდა ბაგეთაგან სამშობლოს გასახარელოთ და მის შემცოდე ღვიძლ შვილთა სანუგეშოთ, მაშინ ადგილი აღარ ექნება პესიმისმს და უიმედობას და ეს პირველი (ვინძლო, უკანასკნელიც!) წაბოძიება სრულიად ბუნებრივით ჩათვლება... და ეს მით უმეტეს, რომ მსაჯულთა შეცდომამ ამ შემთხვევაში ლობიერებისაკენ გადახარა სასწორი და არა უღმობელოობისაკენ, ვინაიდან „ათასი დანაშაულის გამართლება სჯობია ერთი უდანაშაულოს გამტყუნებას!“ (ეს ანბა-

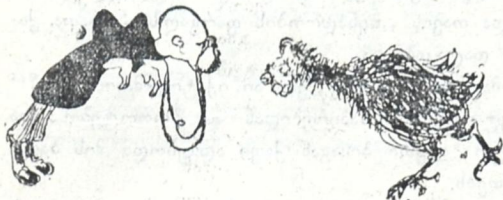
୧୯୬୬ ମସିହା

ნური ქეშმარიტება სამწუხაროთ არ ესმის რუსთა მსაჯულთა, რომელთაც პირუკულმა შებრუნებულათ წაუწერიათ ეს სიტყვები თავის „სასამართლოების“ ბჭებზე. მართალია ძნელი შესარიგებელია მამულის გამაიდველის და სამშობლოს ბედნიერების გამკემის გამართლება და სწორეთ სამართლიანათ უნდა ჩაითვალოს ქართველი საზოგადოების აღშფოთება, განაჩენის გამოცხადებით გამოწვეული, მაგრამ ვიმეორებთ, პესნიმიზმს აქ ადგილი არ უნდა ჰქონდეს. კვლავ ამადღდება ჩვენი ეროვნული მართლმსაჯულება და კვლავ დაბრძანდება მიუდგომლობის ბრწყინვალე ტახტზე, რომელზეც აქამდის იჯდა. ამის თავმდებია ჩვენი სასამართლოს გამოცდილი, ნიჭიერი, ხმა-მკვეთი და ენა მკვერი თავმჯდომარე ბ. ილ. ზურაბიშვილი. ამისავე თავმდებია პოტენციური გრძნობა სამართლიანობისა, რომელიც ქართველ ერში მუდამ ინახება.

ამ ახლო მომავალში გაასამართლებენ შემცდარ ნაფიც მსაჯულთ, რომელთაც მეტის-მეტე ლმობიერება გამოიჩინეს ქ-ნ ქეთევან ლიონიძის და თავ ლ. ხიმშიაშვილის გასამართლებაში. ქართველნი ნაფიცნი მსაჯულნი! აი აქ, ამ გასამართლებაზე გედღვეათ თქვენ შემთხვევა, ხელახლა აღადგინოთ ჩვენი სამართლის პრესტიჟი და აღადგენთ კიდევ! ამაში ჩვენ ღრმად ვართ დარწმუნებული...“

თაგუნა.

საგამათხულო სიმღერა.

სალამი ლუსუმ ენძელავ,
 სალამი ტურფავ იო,
 შენც ნაკადულო, ლუკლუკავ,
 შენც ცის კამარავ ღიაო!
 აყვავდი ძირს დედა მიწავ,
 გვირგვინათ იქეც ზეცაო,
 დაქორწინება უკურ თხე
 მშვენნიერებას შენცაო.
 უკურთხე, რომ არ გამოზრდეს
 თვის სატრფოს დედა-მიწასო,
 ზამთარ-ზაფხული აქ იყოს,
 სურვილს ემონოს მისასო.
 მოფუთნ-მოკაზმოს მიდამო
 აღამიანთა ბინაო,
 აკმაროს ზამთრის სუსხებში
 რაც ცრემლი დაიდინაო.

გულში ჩაიკრას ტანჯული,
 ცრემლი შეაშროს მწარეო,
 დაუსამარო რაც ნახა
 ტანჯვა და სიმწუხარეო,
 ფრთები აასხას ხუნდ-დებულს
 აუთამაშოს გულიო,
 შეაგნებინოს დღეს უძღურს
 თვის ძალა, ღომის გულიო...
 კიდევ სალამი ენძელავ,
 კიდევ სალამი იო,
 განახლებით ქვეყანა
 ჩასუსხი ნაისრიაო.

გ. მალაქიაშვილი.

ახლო მომავლის სტენოგრაფია.

თავადი ვალკონსკი. სიტყვა ეკუთვნის დუმის წევრს პურიშკევიჩს.

ჰურიშკევიჩი. სანამ ლაპარაკს შეუდგებოდე, მე საჭიროთ მიმანია, ტანთ გავიხადო და გავტლტლიკანდე.

ხმა მარცხნიო. რაო?

ჰურიშკევიჩი. აი მოვიხსენი გალსტუხა... ვიხდი პიჯაკს... ახლა ეილტეტი...

ხმა მარცხნიო. (თავმჯდომარეს) შეაჩერეთ ეგ შეშლილი!

ხმა ტრირიდან. თავმჯდომარეს თქვენი დარიგება არ ეჭირვება! გაჩუმდით!

თავად ვალკონსკი. ვინაიდან ნაკაზში არა არის რა აღნიშნული ორატორის ჩაკმულობის შესახებ, ორატორს სრული ნება აქვს აღამის საშოსელში ილაპარაკოს.

ხმა მარცხნიდან: ნაკაზი გიეებისთვის არ არსებობს!

თავად ვალკონსკი. ვინ წაპოიძახა ეს? ჩემის აზრით ამ სიტყვების ავტორი ღირსია 5 დღით დუმიდან გამოორიცხვისა. (გამორიცხავენ).

ჰურიშკევიჩი. ჰო-ჰო-ჰო! ძირს გახამებული პერანგი! ჰო-ჰო-ჰო!

მარკოზ II. ეგრე, გენაცვა! გაიხადე, რაღა!

ჰურიშკევიჩი. ბ-ბო! ახლა მე ვიხდი პერანგს... ახლა ძირს მისი ამხანაგიც!

ხმა ტრირიდან. სანამ ამხანავს გაიხდიდეთ, ვფიქრობ, თქვენც თუ ინებებთ, მაყურებელ მანდილოსნებს ვურჩიოთ გარეთ გაბრძანდენ.

ხმა მარცხნიო. გვიან-ღა!

ჰურიშკევიჩი (ტიტველი)—ჰო-ჰო ჰო. აი, მეც ტიტლიკანა ვარ.

ხმა მარჯვნიო ვაშა! (გააფთრებული ტაშის ცემა) ტამოშკინა. ნამდვილი აპოლონ ბერვედელია! (ხმაურობა, პროტესტი მარცხნიო, აღტაცებუ-

ლი ხორხოცი და ტაშის ცემა მარჯვნივ. ცენტრს დაბნეულობა ეტყობა).

თავ. ვოლკისკი. ახლა, როდესაც დღემის წევრ-მა პურიშვევიჩმა საბოლოოდ გაიხადა ტანზე, უმორჩილესად ვთხოვთ, არ დაივიწყოთ, რომ თავის დროზე შე სასტიკად დავეტუქსე ორატორი. სამწუხაროთ ჩემი შენიშვნა ხმაურობაში ჩაინთქა და ვერაინ გაიგონა. ახლა ვიმეორებ: დღემის წევრო პურიშვევიჩო, გაფრთხილებ, რომ შესაძლებელია, გაცივდეთ და სურდო შეგეყაროსთ.

И. Г. ИЧЬ.

მეზალის

დაჰკარ, მებაღევე, ეგ მჭრელი ბარი, გადააბრუნე მიწის წიაღი, რომ ხემ ხალვათად გასდგას ძირები და გამოცოცხლდეს მიმზრალი ბალი!

შეკითხე იმ ვარდს: „აბა რა უქირს, რომ დაუშვია დაბლა ფოთლები? რათ მოსჩანს მხოლოდ ერთი ყვავილი, ესოდენ ბუჩქზე, დანაობლები?!“

ჰო . ვიცი გეტყვის, რომ ძირში უქირს: თავისუფლად სვლა არ ძალოვით ფესვებს: „ამ პირობებში ერთი ყვავილიც მეტი არისო!“ ამოიკენესებს...

ეჰ, რატომ?, რატომ?.. დაჰკარ, მებაღევე აშაღე მიწა იმ ვარდის ჩრსა

და ბუჩქიც უფრო გაღონიერდება: ყვავილს დაისხამს კვლავისთვის ხშირსა!

აბა კაკლის ხეს,, კაკლის ხევ, შენა გხედავ ამაყად ანამაღლებსა ..

უჰ, რამოდენი ნეყოფი გსხმია! ველარც კი იტევ, ვხედავ, კაკლებსა..

— „რა გამოვიდა! ..რაო? რა სთქვი შენ?!“

— „რა გამოვიდა, რომ ბევრი მესხას, გულით სუყველა ცუდები იყოს, გარეგნობით კი კაკალი ერქვას!“

გესმის, მებაღევე?! ბარი ე მაგას!

თუ აშლი მაგის გარშემოც მიწას,

გაისად ნახავ შრომას, ანაზღავს, მიახწევ შენთვის სასურველ მიზანს;

კაკალი ყველა საღი იქნება, ცუდებს ვერ ნახავ იქ, გენაცვალე...

მამ, ბარი... ბარი, მებაღევე, მიწას!

მუშა ხელები დაატრიალე...

ავერ თუთის ხეს.. მაგრამ.. ეჰ, კმარა!..

იქ კი... ნარ ეკალს გაუდგამს ძირი, მრავლებ-ხშირდება და წინ მოიწევს, სურს-დაიფულოს მთლად ბაღის პირი!..

ცელი მებაღევე! ცელი ე მაგათ: შემდეგ ძირებზეც დაარტყი ბარი,

გადააბრუნე, გასწმინდე მიწა,

მოსაე ეკალი, ეგ საზოზლარი!

დაჰკარ, მებაღევე, ეგ მჭრელი ბარი!

გადააბრუნე, მიწის წიაღი

და ნახავ, ძმაო, ვით გამოცოცხლდეს

დღეს ასე საწყლად მიმზრალი ბალი!..

6 წომლოელი

დუმბაძე ტოღმაჩოვისს.

(თარგმანი)

ოღესა. 8 მარტი. დღეს მოვიდა გენერალი დუმბაძე და ტოღმაჩოვისს ჩამოხტა („P. V“.).

მართალია, მთა მთას ვერ მოხვდება, მაგრამ გენერალი გენერალს ძალიან ადვილად შეხვდება.

და აკი შეხვდა კიდევ! როგორც იყო შეხვდენ ერთმანეთს ოღესელი ბაყბაყ დევი და იალტელი ლომ კაცი

აი რა გვარათ ასწეროს ეს შეხვედრა ქ.-რუსთა კავშირის გაზეთებმა.

I

დევ-გმირთა შეხვედრა

...სტიქ ონი და ებრაე ები ღელავდენ.

ზღვა შფოთავდა გააფრთხებით გლოჯდა და ანგრევდა თავის „ბინადრობის ფარგალს“, რათა ქალაქს დატაკებოდა.

მაგრამ ვოდობით „ვაა აი! იქ ტოღმაჩო-ოვია?“ — უკუ-იქცეოდა ნაპირებიდან და ბოროტებისა და უძლურ გააფრთხებისაგან ქაფი ადგებოდა მის ბაგე ზვირთებს.

სულ-მოკლე ზეცა დაფრთხა და ღრუბლებს ამოეფარა. ღამ-ღამობით იგი სტიროდა.

მზე მხალათ მიიბარებოდა მოღუშულ ცაზე, ეშინოდა, თვალი არ მომკრან რუქეთის ორმა ჩინებულმა რაინდებმაო.

ნუ თუ შენც დიადი მნათობი ხარ, ებრაელო!..

II

წინა დღით.

ჯერ კიდევ წინა დღით საღლესსაწაულო სახე მიიღო ოღესამ.

ქალაქის თავმა საბჭოს საჩქარო კრება მოიწვია. ამ კრებაზე გადასწყვიტეს: გაიღოს ქალაქმა 10 ათასი მანათი დუმბაძისთვის პურ-მარილის მი სართმევათ.

ასე ანგარიშობდენ: 4 ათასი—პური; 3 ათასი—მარილი; 3 ათასი წვრილმანი ხარჯებ.

ოღესის უჩვეურსიტუტემა დაადგინა: მიერთვას სასიქადულო გენერალს დოქტორობის დიპლომი ასეთი წარწერით: „პურ მარილს შეექცეოდე, სიმართლეს გაექცეოდე“.

Вѣд. Ол. Гр. 'ში კი ტოლმარობა შემდეგ ცირკულიარი დაბეჭდა:

ხელ გააბედნიერებს შობრძანებით ჩვენს სატახტო ქალაქს ჩვენი სახელოვანი გენერ. დუშბაძე. ვუბრძანებ ყველა ბ. პ. ლიბერალებს, ბევრს ნუ მიჰკრავენ და ალტაკებული „ურას“ ძახილით მიეგებონ ჩვენს სტუმარს“.

ქალ. ოდესის ლიბერალები ძრწუნვით ემზადებოდნენ „ურას“ საყვირელათ.

III

ამბორის ყოფა დევ გმირთა.

დილის 10 საათზე ოდესელები სადღურისაკენ გაემართნენ; ზოგნი თითონ მიემართებოდნენ ზოგსაც კინწის კვრითა და მუჯღლუგუნებით მიამართავდნენ მალე მატარებელიც მოვიდა. გენ. დუშბაძე გადმობრძანდა ვაგონიდან იალტელ ქეშმარიტ რუსებით გარშემორტყმული.

მისკენ გაექანა ოდესელი ქეშმარიტ-რუსები უგარ-შემორტყმული გენ ტოლმარობი და დევი-გმირები გადახვივნენ და ეამბორნენ ერთმანერთს.

მეხისებურმა „ურამ“ შეარყია ოდესა. აღვილობრივმა პოეტმა, პაგონებიანმა სტამბის ინსპექტორმა თავი ედღარ შეიკავა და აქვე შეთხზული ლექსით მიმართა წარჩინებულ სტუმარს:

სალამი შენდა, დუშბაძევე, ჰოი!
შენმა კლდე გულმა არ იცის შიში!
მძლავრი, ძლიერი, მაგარ საციო
იალტელებსა ჩასჩარი პირში!

გენერლებს გული აუჩუქდათ. გრძნობათა სიქარბემ ორივე ერთ ადგილს დააკრა და დაამუნჯა

IV

ღრმა საიდუმლო.

რამ გამოიწვია იალტელი გენერალის წვევა? ბევრმა თავი იტყუა ამ საკითხის ახსნაზე, მაგრამ ქეშმარიტება მაინც ვერ გამოამხეურა ამ გარემოებაზე

ზოგი ამბობდა, დუშბაძეს აზრათა აქვს: მოსპოს ოსმალეთის კონსტიტუცია, გადააყენოს ეხლანდელი ხონთქარი და მართვა-გამგეობის სადავე კვლავ აბდულ-ჰამიდს მისცეს ხელშიო. აქ მოვიდა, რათა გენერ. ტოლმაროვს შემწეობა სთხოვოსო.

ზოგსაც გადაეწყვიტა: საქმე სრულებით ოსმალეთს არ შევებება, არამედ სპარსეთსო. ტოლმაროვი რაღაცას შეჰპირდა გაძევებულ შაჰს, და რადგანაც სპარსეთს მარტო ვერ აუვა, დუშბაძე მოიწვიაო.

კანცელარიის გამგეს როგორღაც წამოცდა:

— მთელი დამე მინისტრებს ტუქსავდა და საყვედურებსა და მკაცრ შენიშვნებს სწერდით.

მაგრამ ოსმალეთიც, სპარსეთიც, და მინისტრებიც სრულიად გულდამშვიდებით იმყოფებოდნენ.

სწუხდნენ და შფოთავდნენ მხოლოდ ოდესელი და იალტელი ებრაელები. ო. ლ. დ—ორ.

მოხაველის იმედს.

ჩემო სიცოცხლის ერთო ნუგეშო, ცისა ტატნობზე მოგკარი თვალი, თავზე გაფრქვევდა მთვარე სხივებსა, ირგვლივ გვხვია ვარსკლავთა ჯარი.

და მოინდომე—გვერდში მყოლოდი,— იმედი ჩემი მწარე ცხოვრების, — გამოვექანე შენკენ, სულის დგამე, მივენდე მსუბუქ ფროებსა ოცნების...

მარა დამეჭრა მე იგი ფრთები, ვერ მივალწიე შენ სამყოფელში, ვერ ვეამბორე შენ ლამაზ თვალებს, ველარ ჩაგიკარ მხურვალე მკერდში!..

ზღვისა კიდვზე მიმოვიდოდი, შენზე ფიქრებით გარემოცული, ზღვა მრისხანებდა... კვნესდა, გმინავდა მწარე სევდებით არე შოკული.

ტალღათა შორის შენ დაგინახე, შუბლს აღგბეჭდოდა ფიქრები მწვავი, გაეშალე ტილო, მოგმართე საქე და შევატურე ზვირთებში ნავი...

გამოვეშურე... ვერ მოვალწიე, ველარ დაგინახე, ვერ დაგეხმარე... მიმტყუნა ძალამ, დამემსხვრა ნავი და გამომრიყა ტალღებმა გარე!..

ველარ გავძელი მე უშენობით, ყველგან დაგეძებ მწირი, ეული... და დაგინახე: ჩემი იმედი ციხეში იყავ გამომწყვედული.

მძიმე ბორკილი გელო ხელ ფეხზე, მწარე ფიქრებში იყავ წასული, ვერ დამინახე თუ რა ვიგრძენი, როგორ დამეჭრა და დამწყუდა გული!..

გამოვეშურე რომ მომეწმინდა შენთვის ცრემლივები და იარები, გულში ჩაკვროდი... მარა ვერ შევეძელ, ვერ დავამხვრიე რკინის კარები!

დღესაც ტყვეთა ხარ, სულისა სწორო, არ გაკარებენ დღისა სინათლეს, ფეხქვეშ თელავენ უწმინდეს გრძნობას, კარებს უხშობენ ქვეყნად სიმაღლეს...

მარა მე მაინც ვერ დავთმობ, ტურფავ, შენით ვსულდგმულობ, შენი მატყეს რწმენა... რამდენადც უფრო შენი ხსნა ძნელობს, იმდენათ უფრო მიყვარხარ შენა!..

და როს შენ ვნახავ თავისუფალსა, მაშინ გაქრება სევდები კრული, მაშინ იხარებს, მხოლოდ-და მაშინ დღეს შენზე ფიქრით ტანჯული გული!..

ქ. გოგოლაძე

ქართული საღამო პროვინციაში.

(პატარა სცენა).

სცენა წარმოადგენს საერებულ დარბაზის შესავალ კარებს. კარებს ზევით ნათელი ასაბოთ აწერია: „ქართული საღამო“. კარების წინ ხაღხი ირეკა. შესავალში სდგას ორი ვინმე-შაგებში, და დარბაზში შემსვლელთ ბიჭუქებს სთხოვენ. შესავალს ზუთიადე მანდილოსნი მისდგომია).

ვინმე-შავში. თქვენი ბილეთები?

მანდილოსნები. — რასპორიადიტელნიცები ვართ.

ვინ. შავ. — ყველანი?

ჩანდილო. — ყველანი, ყველანი (ერთი-ერთმანეთს მიაწვებიან და საჩქაროდ შედიან).

ვინ. შავ. — (შეჩერებს მამა-კაცებს) ბილეთები გვიბოძეთ, თუ შეიძლებაოდეს.

მამა-კაცი. — ჩვენ ბილეთები არ გვინდა: რასპორიადიტელები ვართ. (შედიან)

რამდენ. ქალიშვილი ი. — ტანსაცმელი დაგვიბარეს და უნდა გარდავსეთ. გაგვატარეთ

ვინ. შავ. — მიბრძანდით!

რამდენ. ყმაწვილი კაცი. — ჩვენ ხორისტები ვართ, გაგვიშვით ღროზედ. (ერთი-ერთმანეთს მიაწვებიან და ვინ-ვინ გაუსწრობს, ისე შედიან).

ვინმე. შავ. — (შეჩერებს რამდენიმე ბავშვს) თქვენ საღამო მიხვალთ?

ერთი ხორისტი. — ეგენიც ჩვენთან არიან, გამოუშვით! (ორივე ვინმე-შავებში გაჟივრებით მხარს ასწვენ და ერთმანეთს შეხედავენ).

რამდენიმე მამაკაცი. — გაგვიშვით, გაგვატარეთ მალე, სცენის მოყვარენი ვართ. (მათ მასკებს რამდენიმე ქაღი) მაგათაც ნუ გააჩრებთ, ხომ იცით, უქალოთ არა ვაკეთებდარა; ჩვენი ქალებია, სცენაზე გვესაქრობიან. (შედიან საჩქაროდ. რამდენიმე წვილი ქაღაჭი მიაწვდება შესავალს).

ვინ. შავ. — (შეჩერებს) ბატონებო, მოითმინეთ, ბილეთები გვიჩვენეთ.

რამდენ. ხმა. — ჩვენ თვითონ რასპორიადიტელები ვართ და რა უფლება გაქვთ, რომ გვაჩერებთ. გაგვატარეთ მალე, დაგვიანდა.

ხმა შიგნიდან. — გამოუშვით, გამოუშვით: ჩვენები არიან. (ეგვანისიხარულით და კისკისით შედიან. შესავალთან კარგი მოზრდილი ჯგუფი შეგროვდება)

ვინ. შავ. — ბილეთები, ბილეთები!

ხმა. — უმუშავრები ვართ. ოცდა ათი კაცის შესვლის ნება გვაქვს. (აწვდის ბარათს).

ვინ. შავ. — შედიით! (თვლიან ბიჭუქებს) კმარა! გათავდა ოცდა ათი. მეტი აღარ შეიძლება. (კიდევ ჯგუფი გროვდება).

ხმა. — შესვლით, ოცდა ათი კი არა, ოცი არც კი შესულა, შეგვიშვით ჩვენც (მიაწვებიან და კსენიბ შედიან.)

რამდენ. წყვილი ქალ ვაჟი. — ჩვენ რაღა დაგიშვით: ჩვენც უსაქმოები ვართ. შეგვიშვით, თორემ სულ ერთია, კომიტეტს ვსთხოვთ და ის რასპორიადიტელებად დაგვნიშნავს. ჩვენ ვისხედ რანაკლებები ვართ, ქვეყანა რასპორიადიტელია? გაგვიშვით ეხლავე.

ვინ. შავ. — არ შეიძლება.

ერთი ქალთაგანი. — (ხმა მადლა) მიშა, მიშა, უთხარ შეგვიშვან.

ხმა-შავნი. — შემოუშვით, ეგენიც დაგვცხმარებიან (მიაწვებიან ერთმანეთს და საჩქაროდ შერბიან).

ფრანტი ყმაწვილი. — (თავი მადლა აუღია და შედის).

ვინ. შავ. — მოითმინეთ, ყმაწვილო, ბილეთი!

ფრანტი ყმაწვილი. — ბილეთი! რისა?

ვინ. შავ. — დღეს ქართული საღამოა.

ფრანტი ყმაწვილი. — ქართული საღამო? მერე, მეც ხომ ქართველი ვარ? უცხოელი ხომ არა გგონივართ, რომ ეგრე სასტიკათ მექცევით შინაურს შინაურულად უნდა მოექცეთ, გარეულს-გარეულად. მე აქ ორიოდ სიტყვა მაქვს სათქმელი, ვეტყვი და მერე ბილეთსაც ვიყიდი (შედის)

(ვისმე შავებში ერთი-ერთმანეთს შესტკეოან).

„ანათემა“. — (ეგრადღებას ანატეკუს ვინმე-შავებს და შედიღვრად შედის)

ვინ. შავ. — (მოკაღლებით) უკაცრავად არ გახლდეთ, თუ შეიძლებაოდეს თქვენი ბილეთი.

ანათემა. — (მატრიალდებს და ვინმე-შავებს თვალს თვალში გაჟერის) თქვენი?

პირველი ვინ. შავ. — მე რასპორიადიტელი ვარ.

ერთი ცინ-შავი — მეც.

ანათემა. — მეც (დაბრახუნებს მკრათ ფეხით და გატრიალდება)

(ყარდა)

ქართული საღამო ქ. X-ში. (საკუთარი კორესპონდენტისაგან). ქართულმა საღამომ აუარებელი ხალხი მიიზიდა. დარბაზში კაცი კაცს ფეხს ვერ აუქცევდა საზოგადოება გათენებამდი მხიარულობდა. შემოსავალი დეფიციტით გათავდა.

ხუცი.

შ ა რ ა დ ა.

მართალია ჩემ სიტყვაზე
«კოლო» მეტად შეფხვბურდა:
ჩემს შარადას წონი დასლო,
მაზედ გამიუმადურდა,
ჩემი ლექსი, მისი აზრით,
არის რაღაც ხურდა-მურდა...
გრძლიათ თქმა ძნელი ამოცანის,
ენანობ, დღემდის რომ არ მსურდა!..

აწ მეც ენას წავეიგძელებ
და ენის წვერს წავიმახვავ:
შარადის ლექს ჩავამწკრივებ,
მოკლე „ნანას“ არ მოვჩქნახავ,
ქარაგმული სიტყვით ვოტყვი,
რასაც გულში განვიზრახავ
და სიძნელე თუ კარგია,
მასაც მალე დაინახავ!

ჯერ თქვენ სიტყვა მომინახეთ,
რომ ედროდეს საჩუქარსა:
საქონელზე ამატებენ
ხშირათ, მუშტრის გასახარსა,
ავტორთა წასაქებულათ,
ნობელმა რომ დააარსა,
ტურნალებიც ნიშენენ ამას,
ხელის მომწერთ გასაჯარსა!..

თქვენ, ამ სიტყვისა ბოლოზე
უკანასკნელი მარცვალი,
იკოდე ერთი ანბანით
იქნება გამოსაცვალი:
მონახეთ ქორონიკონი,
ორასად ამოსათვალი,
და სიტყვის ბოლოს დასწერეთ
მთელისა მარცვლის ნაცვალი!

მაგრამ მით მთელი ცვლილება
კიდევ არ დასრულებულა,
სანამდის ხმაცა-ჰეოთხე
სიტყვას არ გამოკლებულა
და იგივე ქორონიკონი,
ერთხელ რომ მოხმარებულა,
კვალავ ამა ხმისა ადგილას
ჩვენგან არ ჩამაგრებულა.

ამგვარად სიტყვა გამოვა,
ორ ადგილის ჩანაკერები,
თუ ჯერაც არ მიხვედრილხართ
და უტკერთ განაშტერები,
აწიც ვერ მიხვდეთ, თუგინდ სულ
იგლიჯოთ თმა და წვერები. .
ვინც მიხვდით, ეხლა ისმინეთ
ქვემოზე დანაწერები!

სახელი მცენარეულის
მონახეთ ჭინახულებში:
შემოდგომაზე მოვიწვეთ

გაზაფხულის ნათეს ხნულებში,
ხშირად მას გლეხებს აცლიან
გადასახადის ფულებში,
უფრო მიტომაც ძვირობს ის
ყოველ წლივ ცხელ ზაფხულებში...

თქვენ სიტყვა ესე დასწერეთ,
შვიდი ასოთი საწერი,
ასო მესამე, მეოთხე
შიგ არის ამოსაქერი;
იქით და აქეთ რომ დაგრჩესთ
თქვენ სიტყვის ორი ნაქერი,
კვლავ შეართეთ ისე, რომ
არ აჩნდეს ამონაქერი;

ახლა მონახეთ ქალაღდის
ოთხჯერ ც მეტი ნაქერი:
სხვა და სხვა ფერათ და სახეთ
ორივე გვერდზე ნაწერი;
ფულს აგებს, იგებს კიდევაც,
იმისი ხელში დამქერი...
ამ სიტყვაშიაც მესამე
ასოა ამოსაქერი.

ორი თანწორი ნაწილი
რომ დაგვრჩა აქეთ-იქითა,
მივაკოწიწოთ ერთმანეთს,
რაცაა, იმავ რიგითა
და ჩავამწკრივოთ ესენიც
ჩვენ იმ „ხუთ ასოს“ იქითა;
რაც ასოებმა აღნიშნონ,
გამოვთქვათ ერთი სიტყვითა

ორი სიტყვისგან შემდგარი.
ეგ სადღეისო შარადა,
საგნისა ერთის სახელად
მთელია მოსახმარადა;
ჩვენს გაზეთებში დღეს მასზე
მსჯელობენ წარამარადა
და ვინაც ეხლა ვერ მიხვდა,
არა ღირს არც ერთ ფარადა...
ონისიმე.

სანაგვე ბეჭეტები.

(ბიბლიოგრაფიის მაცერი)
ამბაკო ბ. მაღრაძე.

მას შემდეგ, რაც ბ ნმა მაღრაძემ გაიგონა „პო-
ეტსა ააქეს ქებაო“, საოცარის თავგამოდებით შეუ-
დგა ამ ჟების“ დამსახურებას. საზოგადოთ, სამარ-
თლიანობა მოითხოვს აღენიშნოთ, რომ ბ-ნი ამბაკო
ესარჩლება უმეტეს „სტოვრებით გამონადველებულ“
არსებებს და მათ შორის, რაღა თქმა უნდა თევზს
პირველი ადგილი უქირავს:

„თეზმა სთქვა წყალში გავზრდილვარ
ქვას ქვეშ ცხოვრებას ჩვეული,
უგველ ნადირ და ჰარუტუგში
ვარ ჩემთვის გამორჩეული.“

თქვენ თითონაც გეცოდინებოდით, მაგრამ აქედან ცხადზე უცხადესათ სჩანს, რომ „ყველა ნადირებში“ რაღაც გამორჩეული არსებობა აქვს საბრალო თევზს. არა თუ „ნადირებში“, წარმოიდგინეთ „პირუტყვებშიაც“ კი

„რაკი რომ დავადებულვარ
ეს სიფრთხილე მისწავლია,
ისრე ფრთხი კაკის დანახვას
თითქო მენართოს ვალია.“

ყოველივე ეს ხდება ასე, არა მარტო იმიტომ რომ თევზი „დაბადებულა“, არამედ

„რამეთუ შტერი ჩემდონი
არავის გააბადია.“

მხეც თევზების შემდეგ ბ-ნი მალრადის უზომოდ მომსკდარი“ მუზა ეხება „ხაქარია კიკინაძეს“ და სხვა ამგვარ საოცნებო საგნებს, საიდანაც ვადადის საარშიყო ლექსებზე. პოეტს, აქაც, არშიყობაშიაც, სისტემა შეაქვს და „ანი“-დან დაწყებული „ჯან“-ამდე ყველა ასოზე სწერს თითო საარშიყო კუპლეტს. ეს საუცხოვო ნაწარმოები ასე თავდება

„ჯ“

„ჯგვარზე ხელი დაადვი
და ერთგულად დაიფიცე,
მალრადესთან სიყვარული
დღეის იქით დაიმტკიცე.“

მიკვირს, „ფიცი“ რაღა საქირო იყო, ვინაიდან ვინ იქნება ამ პატარა (1 ± გვერდი) წინაქის წაკითხვის შემდეგ მალრადესთან სიყვარული“ უამისოთაც არ „დაიმტკიცოს“.

თუ არა გჯერათ, აი დახედეთ მის პოეტურ ნიქს ბუნების აწერის საქმეში. რომელის საუცხოვო ნიქუშია „ბო რჯვომის ლექსია“

„ბ.ღეკია მომართული
გვეგონება სამოთხეო
მის შნოვერის მოშორება
ეზარება ყველასვეო.
შუაზე მტკვარი გადმოქუხს
და ჩამოდის მწვანეზეო.
ბაღიც არის შერაგული
ნონაქსოვი ეკალზეო,
რით დაგრიხეს ეს მავთული
გაკედის გარეზეო,
შიგ ვერაფერი გადვა
სულიერი ფრინველზეო.“

ხომ ხედავთ, „პოეტს“ უკვირს „რით დაგრიხეს მავთულები“, რომელშიაც ვერ გადავა ვერაფერი, ფრინველზე სულიერი“, მაგრამ აქ ტენიკის უცოდინარობას არ უნდა მიექცეს იმდენი ყურადღება და მან არ უნდა დაჩრდილოს „პოეტის“ მხატვრული ნიქი.

ამ უკანასკნელმა ე. ი. მხატვრულმა ნიქმა თავი იჩინა მიწის ძვრის დროსაც და „ამოანადგეღეღია პოეტს საუცხოვო ლექსი „მიწის ძვრა“

„ათას რუას ოთხმოც ცხრამეტს
მიწა იძრა საშინელი,
უცებ დაიწყო ზრიალი
სახლებმა შექქნეს ძვრიალი.“

ხალხი დიდი და პატარა
მეტად შესწუხდენ ხნიანი
შიშის ხარი და ყვირილი
შეიქნა მეტად ხმიანი,
უცებ დაიწყო ძიძგინი
მთა ბარმა შექქნა ხრიალი,
ყველა დანგრევას დაადგა
ცოდვით დაიწყო ტრიალი.“

ხედავთ?! აი ამ საშინელ დროს, როცა მიწას გაჰქონდა „გრიალი, ძვრიალი, ხრიალი და ტრიალი“, როცა „შიშის ხარი შეიქნა ხმიანი“, როცა „ყველა დანგრევას დაადგა“ არ დანგრეულა მხოლოდ პოეტის თავი, ის ამ დროს ისეთ საოცნებო ლექსსა „ჩხაბავდა“, რომლის ნაწილიც აქ, ზემორე მოვიყვანეთ. ახლა არ იკითხავ, რატომ იძრა მიწა? რისთვის „დაადგა ყველაფერი ნგრევას“, ვარდა ბ-ნი მალრადისა? აი რისთვის:

„აწიუ ჰკუთ არ ვიქნებით
დაგვეტყევა არე-მარე,
ამ ლექსს ვწერავ ყოველთათვის
ღმერთო ძალი მამხაზრე
ყველას სმენა მანოქე
ეს ზიანი დაგვეკმარე
და რადგან ვართ შეცოდებით
შეგვიბრალე დაგვიფარე.“

აბა რომელი თქვენგანი იფიქრებდა, მიწის ძვრა აღამიანთა ცოდვებისაგან იყო გამოწვეულ-?! რასაკვირველია არავინ; თუმცა ჩვენს პოეტს მალრადეს „სწავლაზე არ დაუხარჯავს ქესები“, მაგრამ ღმერთმა მაინც უბოძა გონება დასათესები.“

მგონი გაგვიგრძელდა ამბავი, მაგრამ რას იზამთ, ამდენ საგულისხმიერო „ნათეს“ უყურადღებოთ ხომ ვერ დასტოვებთ. აი თუნ ლექსი „წმინდა ცა და მთვარე“

„ც. ფი უზ ლალით მორთულა
ამხვია ყოველ მხარესა,
ზედ ვარსკლავთ ჯარი ლამაზად
აბეღინებს არე მარსა.“

მარტო ეს „აბეღინება“ რათა ღირს, მაგრამ ესეც ფერსა კარგავს „შობა-აღდგომის“ აწერილობასთან.

„შობა მოდის გვიხარია
ქრისტიანის ნაწილებო,
ეს დღეობა ყველას გვეყვარს
ვისც ვართ ქრისტეს ნაწილებო.
სიხარულით მივეგებოთ
დიდებო თუ ტანწერილებო.“

აი აღდგომაც:

„შუა ღამემ მოატანა
ასტყდა ზარების ზრიალი,
ხალხნი ყველა იჩქარია
გახდნენ საყვარზე გრიალი.
სანთლის შუქი შორით გახდის
და კელაბტრების პრიალი
ლიტონიას დამხადენ
სურს გარეშემო ტრიალი.“

ახლა კი ჯერი მიდგა მგოსნის უკანასკნელ ლექს-

ზე, რომელსაც ეწოდება „ჩემი ამბავი“ აქ ამბავი მალრადე მოგვითხრობს თავის ავტო-ბიოგრაფიას.

„დარდნი საბრალოთ გამხდა
გამდვი სიხალისისა,
თუ ცუდსა ვხედავ ვლენდები*)
და ვარ მწერალი მისისა.
არ ვაქო ვარდა სიმართლის
არ რა სიკარგე სხვისისა,
გწერავ ამბავი მალრადე
მცხოვრები მარტონისა.“

აი აქედან მტკიცდება რომ პოეტი მალრადე ყოფილა მარტონის მცხოვრები და საკუთრება.

„გინც იხილოს ეს ლექსები
მცირე ცოდნა არ დამარახოს,
ყოველ საგანს დაუკარდეს
ბოროტი არ განძრახოს,
რა მოსწონდეს ჩემი შრომა
როს წყობილი სწორად ნახოს
და ამ ლექსით მიგონებდეს
კარგით მან რძობისა.“

სრული იმედი მაქვს მკითხველები ამ წერილის შემდეგ „ძახებენ კარგიაო“, რადგან მალრადეს სიტყვით:

„ეს ამბავი დ. ლექსები
ქვეყანას მოედებინა,
თუ ღმერთან დენი მიზოდა
ქება არ მომაღლებინა.“

ამას არცა სტყუის ბ-ნი მალრადე, რადგან მისი ლექსი უკვე „მეორე გამოცემა“ გამოსულა მიუხედავად იმისა, რომ ფასი 25 კ. აწერია

დასასრულ ესახოვ მკითხველებს გული არ გაიტეხოთ, ვინაიდან ბ-ნი მალრადეს ნიჭი ახლა ვითარდება:

„ეს წიგნი არის პირველი
ჩემისა გამოთქმულისა,
და აწცა ბევრსა დასწერავ
თუ ვქმენ დღისა სრულისა.“

ღიახ, ცხადია თუ მარტო „სრული დღისა“ იქნა ჩვენი პოეტი და „სრულ ქეთისაგან“ ეგზომ შორს დარჩა, იმედი უნდა ვიქონიოთ „აწცა ბევრს დასწერს“ ამის მავგარს

ამით ვათავებთ „ამბავი მალრადეს“ და გადავდივართ მეორე სანაგვე პოეტის ნაგალია გიგაურის ნაწარმოებთა განქიქებაზე

ნაცარ ქექია.

PERPETUUM MOBILE.

მოგცხენებთ, ერთ პატარა ნაპერწყალს შეუძლია მთელი ქალაქი ამობუგოს და გააპარტახოს. ამიტომ რაღა გასაკვირია, თუ იმ უბრალო შემთხვევაშიც ასეთი საარაკო უბედურება დაგვატეხა თავს. გახ. „დროების“ მე-11 ნომრის „დღიურიში“

*) ცხ.დია ბ-ნი მალრადეს თავისი ლექსები არ დაუნახავს, თორემ მდინ ხანს «დარდი და დადუნება» გადაიტანდა. ეშმაკი.

სწერია: „იმით მაინც უნდა დავკაყოფილდეთ, რომ უბედურება რამე დაგვატყდებოდა თავზე, გამოგვაფხიზლებს და ცოტათი მაინც ავმოდრავდებით“.

რა იცოდა ბ-ნი სიტყვამ, რომ მისი ბრძნული აზრი ეგრე მაოგ გამოგადგებოდა.

სამწუხაროთ ადამიანთა ცხოვრებაში ხშირია ისეთი წუთები, როდესაც პირადი მწუხარება ჩრდილავს საზოგადოებრივ სიხარულს.

16 მარტს სააზნაურო თეატრის დარბაზში სათამაშოდ შეიკრიბა ქართველი საზოგადოება. ისეთ მძიმე შრომა-მოსაქმეობის შემდეგ, რომელშიაც ყელთაძენ ჩაფლულია ჩვენი წარჩინებული საზოგადოება და მოაზრე ინტელიგენცია, თამაშობა ღიახსა საქირო და სასარგებლო რამეა მაგრამ ქართველის ბუნება, მუდამ სულიერ საზრდოს მოწყურებული, უბრალო თამაშშიც გონების სავარჯიშო მასალას ეძებს და რაღა გასაკვირალია, თუ 16 მარტის სულობანამ დამსწრე საზოგადოება თავდავიწყებამდე მიიყვანა.

დაჰკვიესა პატარა მხიარულმა ნაპერწყალმა და აკი ქართველთა გონება ანთო.

მაგრამ აი დაჰბერა ნელმა ბორიომ, ცეცხლი გაღვივა, ააგუზგუზა და მოწამე გაგვხადა ნერონის ჩირალ ნებისა.

ქეთევან ლეონიძის გამართლებამ თავხარი დასცა თვით ახოვან თავმჯდომარეს სულობანისას ილ. ზურაბიშვილს და სწორეთ აქ იწყება ულმოზბელი Perpetuum mobile.

ძვირათ დაუჯდა ახალგაზრდა მსაჯულ-ორატორს უმანკო თამაშობა

მას ენა ჩაუვარდა. ექიმმ. გედევანიმ*) რენტგენის სხივების საშვალდებით საცოხნელ კუჭში აღმოაჩინა მიღი მდებარეობა. გედევანიმ ექიმთაზე უარი განაცხადა, რის გამოც იძულებული გახდენ, ვეტე რინართა დახმარებით კონსილიუმი გაემართათ.

ბ-ნი „Baton“[†] ჟურნალი „ერს“ რედაქციაში იჯდა, როცა სამწუხარო ამბავი შეიტყო.

ილია ზურაბიშვილის „ერთად-ერთ“ ქართული ენის დაკარგვამ თავხარი დასცა მას და უგრძობლათ ჩაჰკიცა სავარძელში, ამბობენ, დამბლა მოუვიდაო.

პეტრე სურგულაძემ „ბატონ“-ის დაკარგვის ამბავი ტრამეის დახურულ ვაგონში (N: 42) გაიგო მსწრაფლ წარსტაცა გვერდში მჯდომ უცნობ ქალწულს შლიაპიდან ბასრი ქინძისთავი და წინაშე ყოველთა მწუხარე გული განიგმირა.**)

თავად ნიკო ლორთქიფანიძეს პეტრეს განტეგების ამბავმა მინიატიურის წერის დროს მოუტყრო.

*) ვგონებთ, იტალიელი უნდა იყოს.

***) როგორც ვ. ვიგეთ, ეს ტრადიციული ქინძისთავი მომავალ ეროვნულ მუზეუმისათვის შეუძენიათ.

დაეწერა მხოლოდ ორი წინადადება***) . ამ ამბავ-
მა იგი საბოლოოდ გამოარკვია: ერთი საზარლათ
შეტყვირა: Vive! la France! La здравствуеть Дерулетъ-
ო და სახე სამუდამო ლურჯმა ღიმილმა გაუბრწყინა.
ამ ჟამად ის ჰამბურგში მთვარეს აკეთებს და ამბო-
ბენ, სხეებზე უკეთესადაც აკეთებსო.

„ეს ღმერთმა აღდგომდა ყოველი პატიო-
სანი კაციო“... ღვინით სავსე ყანწით ხელში
გრგვინავდა არშაკის სირაჯხანაში სვ. ყიფიანი, რო-
დესაც თავადი ნიკოს ჰამბურგის სახელისწოდებში
წასლის ამბავი მიუტანეს. მოვრალივით დაბარბაც-
და და ენა ბრგვილივით წაილულულა: „აფსუს
რა ბიჭი...“ ეს იყო და ეს. სვ. ყიფიანი უგრძნო-
ბლათ მიესვენა ღვინით აღსავსე კამეჩის რუმბს.

ვილაც შეტიჩარა ქირისუფალს ქარველი ერისას
ეს ამბები ღებეშრთ უცნობებია ჩეხიაში მყოფ ქარ-
თველ ისტორიულ არქეოლოგ გიორგი გვაზავასა-
თვის. ამ ამბებით სასო წარკვეთილმა მგოსანმა მყი-
სვე თივის მოკვლა გადასწყვიტა და თავ-დაუხოგვე-
ლათ გადატკრა ერთი ბოთლი ალიზარინის მელანი.
გაპირშავებული მგოსანი სარკესთან მიიქრა და რა
იხილა ფერმკრთალი და მთრთოლვარე სახე, შიშის
ერუნტელმა დაუარა და ყველაფერი დაავიწყა. სა-
შიში საწამლაღის გასაქარვებლათ მან გააფთრებით
დაუწყო ღრღნა და ჰაჰა საშრობ ქალაღს. სამწუ-
ხაროთ ამ საშვალეებმ ვარესათ გახადა: ქალაღმა
შინაგანი სითხე შეიწოვა და მუცელი ძაღზე წამო-
უბერა. სასო წარკვეთილმა მგოსანმა გასაწმედ საშ-
ვალეებს მიმართა, შავრამ ამანაც უკუღმართი გავ-
ღენა იქონია და სიკვდილს წინაშე მღვომმა მგო-
სანმა უღარესი ტრაგიზმით აღსავსე ღეჟსა გაღმომან-
თხია****)

***) ვაწოდებთ მკითხველებს ამ დაუმთავრებელ ხელ-
ნაწერის შინაარსს:

„გნახე წყარო, წყარო უშრეტო, ბუხრის ნანგრევით გა-
ღმომჩქეჟარე.

და იქვე ახლოს, ზღუდეთა შორის, გაძრცენილი ტურფა
მერთალად მღებარე...

მიველ და ვკითხე, თუ ეგე სითხე, შენს მომზიბლავ ტე-
რფი რათ არ სღინდება?.. რომ დაგეწაფო მკერდსა უმანკოს
და მუნ ვაჰკურო, ჩემსა ოცნებას...“

****) „გარდაღვილი
მამულიშვილი
მუცელ ბერილი
ობლათ შთენილი
ვაი საღვეკვდები!
მელან ღვეული
გულ მიღვეული
(ახრი ვული
მიფრთხის წყევლი!)
ვი საღ ვკვდები!
მეხუტვის თვალი...
ტიტველი ქალი
ვაჰ ჩემი ბრალი
სამშობლოს თვალი
ვაი საღ ვკვდები!

გ. გვაზ...
გ. გვაზ...

ბ-ნ ეშმაკს ეს ამბავი დაწვრილებით მოახსენეს.
ხელი ჩაიქნია და სთქვა: „აწ განუტევე მეღვეო მო-
ნასა შენსა, რამეთუ შეეღვომად განწმენდისა ამა
სოფლისა არა აქვს მიზანი ყოფასა ჩემსა“ და გაჰ-
ქრა...

P. S. ქვეყანა ძაძრთ იმოსება, ქვანი სტირიან,
ზეცას წარბი შეუკრავს და მწუხარეთ ქვითინებს,
ანკარა მტკვარი ღრტვინავს და გოდებს, ჩვენც მღუ-
ღარე ცრემლათ ვდნებით და ვიღვეით, და მხოლოდ
„სიტყვას,“ „სიტყვას“ უღღვეია პირადი მწუხარე-
ბა, გულშივე ჩაუკლავს იგი და იმედით აღრფთო-
ვანებული საყოველთაოდ ღალადებს:

— ზოგი ქირი მარგებელია, ქეშმარიტათ ნუ
გეშის მცემელია! იმით მაინც უნდა დავკამყოფილ-
დეთ, რომ ეს უბედურება გამოგვაფხიზლებს და აგ-
ვამომრავებს. XX

კრება არ უსდგა...

ამ ნომრისათვის დანიშნული კრება ახლად შო-
ბილი „მეთხე დასისა“ აღარ შესდგა, რამეთუ ბ-ნ
„მენავეს“ ბახუსინი დამართია, ხოლო დანარჩენი
„წვეკრები“ მეღიატორებს ეძებრენ „ახალშენის“
მამულეების თაობაზე. არ გამოცხადდენ აგრეთვე არც
მოწვეული პირები:

„ავღა ზრდიან ხმაღაქ. (გოთუას ავთამყოფო-
ფობის გამო).

„ხსაური ღეჟა გაზუნა. (ღებ. კ ჩხეიძის წინა-
აღმდეგ სიტყვას ამზადებდა და ბათუმის მახლობლათ
მაჰადიან ქართველთა ადგილეს ყიდდა.)

„გუის ოზოცი არტემი. („ღალღალის“ ადგენდა
ქართველთადმი მამულეებისა და ოქროვერცხლის
შეწირვის შესახებ.)

„ეკანოხი ტიმოთე კეტლავი. („შინაურ საქმე-
ებისათვის“ მეთაურსა სწერდა)

„ზღაღჩინი შაოე ქრთამიქი (სამრველო სკოლე-
ბის მასწავლებელთა ჯამაგირებს „ანაწილებდა“.

„მღვდელი სოსო ხეტუაშვიდი. (ღრამის ფულებს
ჰკრეფდა)

„მეჭარხე ზოზინ დიხიქი (ბოქაულს „მენე“
მუშათა სიას უკითხავდა.)

„გაქარი დახღიდარ გიღაღიქი. (კარგი ვაქრობა
ჰქონდა და მაღაზიას ღამის თორმეტამდი ხომ ვერ
დააკეტავდა.)

„მუშე იქე ფანჯუქი. (ნარდს გადაჰყოლოდა და
მოწვევის ბართი დავიწყებოდა.)

„გლეხი თაღღარე შოღრეკიღიქი. (წამოსულიყო,
მაგრამ „ობლავაში“ მომხდარიყო და დაექირათ.

ამის გამო კრება გადაიღო შემდეგი კვირისა-
თვი და კანონიერათ ჩაითვლება რამდენი წვეკრიც
არ უნდა დაესწროს.

„კვირის ბიურო“

„მ ა მ ლ ა მ ი ნ ე წ ა ი“

ახირებული ხალხნი ვარო ჩვენა,
 (ისემც ჩვენს ეშმაკს მიეცა ლხენა!)
 ჩვენი საუნჯის არ ციციო ყადრი,
 მხედ მიგვანია მთვარე პირბადრი,
 „შინაღორ მოძღვრებს არ ვსთხოვთ შენდობას“,
 თავი მივეციო უიმედობას:
 მოვსთქვამთ და ვტირით განუწყვეტელათ
 (ლამის მსოფლიო წავლევით მთელათ!)
 თუ სადმე რამე წაიხიხუნჯეს,
 წკიპურტი წაპკრეს ქვეყნის საუნჯეს,
 ყალბზე შედგება იმ წამსვე ყველა,
 მომარჯვებულნი აქეთ ხელოფელო!
 აი თუნდ ახლა, ამ დიდ მარხეაში,
 პაწაწა აზრი მომიდის თავში;
 თუმც ხუმრობაა და გასათრობი
 მაგრამ მე მაინც კრძალვით მოვცობი.

ერთხელ ქართველთა „ნორჩი მნათობი“
 („ფცნების მხარეს“ უკვე ნამყოფი!)
 ფრთოსანთა ეზოდ შემოსულიყო...
 („მუზებს“ ეძებდა თურმე სულიყო.)
 მუნ სამსე იყო ფრინველთა ჯური,
 ბატი, ქათამი, თუ ინდოური;

ყველა მათგანი „ტურფათ გალობდა“
 ვისაც „დროება“ რა ზომ სწყალობდა.
 მხოლოდ „მნათობი“ მუნვე მჯდომარე,
 ხმას არ იღებდა, იყო მღუმარე.
 ის წარეტაცნა მუხათა დენას
 და ტყვევნილ ექმნა „ყიცილიყოს“ სმენას.
 (მოგვხსენებათ, რომ მამლის ჰანგებს
 ევროპაშიაც უწყობენ ჩანგებს!)
 ვითარცა ელვა ზეციო ნასროლი,
 ეგრეთვე მუხა უტხო, ობოლი
 მგონისა თავსა გადმოვფლინა
 და მუნ სამკვიდრო დიდლა ბინა.
 მსწრაფლ მიიბჯინა შუბლის თითის წვერი,
 (მრჩობლ ზეკაცურათ გამოხადერი!)
 ზე წამოიჭრა ვით დანაგესლი,
 თვალთ უბრწყინავდა დვითური ცეცხლი
 და ხშირ ნარნარით დილადადა:

— სჩანს დასვენებას განვილია ვადა!
 სჩანს თვით განგება მალლით დამყურებს
 ციურნი ნიკის მალლით მაპკურებს.
 ზენაარსს უნდა მომწყვიტოს მიწას,
 მასწავალ, დავსწერ მეც „მამლაყინწას“.

— კი.

* *

არა, შენ მარტო გუნდრუქს ვერ გიკმევ,
 გულს ვერ დამიტკობს შენი თვალები!..
 შევბას ვერ მომცემს ბროლის გულ მკერდი,
 წამწამ-დალალნი გიშრის მდარები!..
 შენს გარდა მდღეოც მეპატიყება,

გულს გასაკრავათ მიწვევს მთა ბარი,
 ბულბულის კვენსა, ნაკადის ჩქეფა,
 გული ქვეყანა ედემის მდარი...
 იქ ტურფა ია სალამს მიმზადებს,
 აქ შემომცინის ნახათ ენძელა...
 იქ შეველის ნუკრი ხტუნვით მახარებს,
 აქ დამფარფატებს კრელი პეპელა!..
 ყველას შევხარი .. ყველა შემხარის...
 მე ყველა მიყვარს, ყველას ვუყვარვარ..
 გულ ახლით გეტყვი, ვერ დაგიშალავ,
 რომ მარტო შენი არ ვარ და არ ვარ.

გ. მალაქია უილი

წერილი სალამურის მიმართ.

ჟურნალ მათრას-სალამურის მე-8 ნომერში მოთავე-
 სებული შენიშება, ვითომ მელიტონი (მღ. მელიტონ ქავე-
 ჯარაძე) გლოვდეს ინსპექტორის ექვ. გორგასლიძის გადაყვა-
 ნას და იმავე ჟურნალის მე-10 ნომერში მოთავესებული კა-
 რიკატურა, რომელშიც მ. მელიტონი ცრემლგზის ღვრით და
 გვირგვინით აცილებს გორგასლიძეს, საზიზღარ ცილის წამე-
 გას წარმოადგენს: გორგასლიძე არ „აბარგებულა“ და რომც
 „აბარგოს“, მ. მელიტონისთვის ეს არც სამხიარული იქნე-
 ა და არც სამგლოვიარო, რადგან სრული დარწმუნებული
 ვართ მ. მელიტონ ქავეჯარაძის სიმართლე, პატიოსნება და
 რაციონალური პედაგოგიური მოქმედება სრულიად არ არის
 დამოკიდებული ამა თუ იმ ინსპექტორის პიროვნებაზე, პირ-
 იქით მისი მ. მელიტონის) ზემოთ მოხსენებული თვისებები
 ისე თვალსაჩინო არის, რომ მფარველები და ქომავები არ
 სჭირია მას ამისთვის ჩვენ უკმაყოფილობას უტყვადებთ იმ
 კორესპონდენტს, რომელმაც, უთუოდ, პირადი ინტერესების
 გამო შეცდომაში შეიყვანა ჟურნალი მათრას—სალამურის
 რედაქცია და მით ყოვლად დაუმსახურებლად ჩირქი მოეცხა
 მ. მელიტონ ქავეჯარაძის პატიოსან სახელს.

ოზურგეთის სამოქალაქო სასწავლებლის (საბკოს წვერნი)
 მასწავლებლები:

გიორგი კენკაძე, ნიკო შაფაქიძე, სეფე ბეს...ვილი,
 ივანე ნიქარაძე, ბიქტორ გარგარაიშვილი,
 — ომანი ნაკიძე.

ბ. რედაქტორო! რადგან დარწმუნებული ვართ, რომ
 თქვენი ჟურნალი იცავს ოზურგეთის სამოქალაქო სასწავლებ-
 ლის ინტერესებს, ამისთვის დაბეჯითებით ვთხოვთ იმავე სასწავ-
 ლებლის ინტერესის დასაცველათ-აუცილებლად უცვლელად*)
 დაგვიბეჭდოთ ეს ზემოთ მოყვანილი ჩვენი წერილი მ. მე-
 ლიტონ ქავეჯარაძის შესახებ თქვენი ჟურნალის «მათრას-სა-

*) სიამოვნებით ვასრულებთ ოზურგეთის სამოქ. სასწ.
 საბკოს წვერთა თხოვნას და ამ წერილს სრულიად უცვლელ-
 ლად ვებეჭადეთ. ავტორების მართლ წერაც სასტიკათ და-
 ტულია. რედ. „მათრას-სალამურისა.“

ლამურის» მეთორმეტე ნომერში ქვეშარიტების აღსადგენად.
15 მარტი 1910 წელი.

ოზურგეთის სამოქალაქო სასწავლებლის (საბჭოს წევ-
რნი) მასწავლებელნი.
გიორგი კენკაძე.
ნიკო შაფაქიძე.
ბიკტორ გრიგორაშვილი.
ავანე ნიქარაძე, ომან ნაკიძე.

მათრახის ფოსტა.

ნაშუარი. გ—ლის. თქვენი პასუხი პაპინაშვილის წე-
რილზე არ დაიბეჭდება, რადგან ძლიერ ვრცელია და კით-
ხვაც გამორკვეული.

თამ. თაყვის ალაბას. „წიწილას“

- „ბუქს“ „მინინოს“ და „ერთ ყმაწვილს“
- „დაკუნისა“ და „აკაკულის“
- „მარაძესა“ და „ბიკიშვილს“
- „ტიკტიკაძეს“ და „კეიძეს“
- „ჩიკვის თავას“ „ნორაკიძეს“
- „ჩიტუნას“ და „გუმბრაღას“
- „კურდღელსა“ და „ყია მყრალას“.

„მათრახ-სალამურის“ რედაქცია გულითადის მწუხა-
რებით აუწყებს, რომ მათი ლექსები და „პოეზიები“ რე-
დაქციისაგან დამოუკიდებელ მიზეზთა გამო ვერ დაიბეჭდე-
ბიან.

იყიდება „შრომის“ სტამბაში

და აგრეთვე ცავე სხვანებათ მსურველთ:
1909 წლის „ალმანახები“ 7 ნომერი
და „მათრახი და სალამური“ 29 ნომერი
ერთად შეკრული . . . . . 2—50 კ.

წელიწადი

1910 წლისათვის

მ. მ. რ. მ.

მიიღება ხელის მოწმად

უთველ-კვირეული იუმორისტულ ჟურნალზე

ვინც ამ თავიდან გამოიწერს ჟურნალს და მთელი წლის ფასს შემოიცნას, ავეის-
ტოს პირველ რიგებში ჟურნალთან ერთად

პრემიათ გააგზავნება

ახალი კრებული

ჟურნალი წლიურათ ღირს 5 მ. თვიურათ 50 კ. ცალკე ნომერი 10 კ.

ფულის გამოსაგზავნა ადრესი: Тифлисть, Типографія Т-ва „Шрома“,
Василию Карамановичу Болквадзе.

ნ უ ბ ე უ ი.

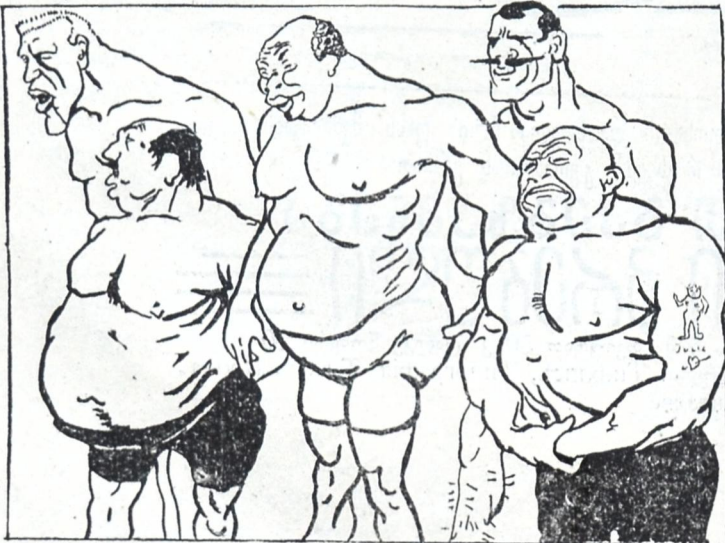
„უახ. სპორტიონი“

ინსპექტორი. სამწუხაროდ ამ ეამათ არ შეგვიძლია, ქ-ნო, თქვენი პატარა ბიჭიკო მივიღოთ, გ-თი ვაკანსია არ მოგვეძევა თავისუფალი.

მთხოვნელი. მაშ რა გვეშველება, ბ-ნო ინსპექტორო, რა გვეშველება!

ინსპექტორი. ნუ სწუხხართ, ქ-ნო, ამ ცოტა ხანში რომელიმე ამათვანი ან თავს ჩამოიხრჩობს, ან მოიწამლავს და თქვენი პატარასათვის ადგილი უთუოდ განთავისუფლდება.

(„უახნაო უბოროტონიკიონი“)

მ მ ყ ი ღ ა ვ ე ნ ი.

როგორ აუბჯობებს სპორტი ადამიანთა მოდგმას.

მ ო ფ ი ს ი თ ე ნ ი.